

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/43708>

Please be advised that this information was generated on 2019-03-23 and may be subject to change.

VOORWOORD

André HANOU

De geschiedschrijving van de Nederlandstalige literatuur heeft in de afgelopen decennia vrij veel veranderingen laten zien. Andere benaderingen werden zichtbaar; nieuwe thema's kregen aandacht. Dat is zoals het hoort. De grootste veranderingen deden zich waarschijnlijk voor bij de studie van de letteren van het tijdvak van de Verlichting (zo ongeveer 1670-1815). Deze literatuur kreeg lang nauwelijks aandacht: zij werd immers beschouwd als slechts gevolg van het voorgaande, of als voorstadium van het komende. Bij nader toezien blijkt dit stiefkind echter een levensluchtige jongedochter, met zo haar eigen opvattingen en gewoonten.

In de loop van 2003 vatten daarom de redactie van *Spiegel der Letteren* en ondergetekende het voornemen op, in een bijzonder nummer te laten zien wat de ontwikkelingen op dit terrein zijn. Gekozen werd voor korte artikelen waarin telkens de stand van zaken op een bepaald terrein (genre, thematiek) behandeld wordt en waarin tevens aangegeven wordt wat de belangrijkste hulpmiddelen en zoekinstrumenten zijn, welke de open plekken en desiderata.

Een ander gevolg van dit initiatief was een colloquium te Gent op 10 december 2003, gehouden onder auspiciën van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal –en Letterkunde. Het colloquium was mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen. Een aantal van genoemde overzichten werd daar aan de orde gesteld. Een geanimeerd debat was het gevolg.

Het beeld in deze artikelen levert nog steeds geen totaalbeeld van het tijdvak op. We hebben te maken met *work in progress*. Bovendien worden hier belangrijke onderwerpen niet behandeld. Voorbeelden: politiek en literatuur, satire, filosofie en literatuur, literaire theorie, en zo nog het een en ander. Soms konden daarvoor geen auteurs gevonden worden, soms konden door allerlei omstandigheden de bijdragen niet voltooid worden. Het zij zo. Ik denk dat desondanks in de hiernavolgende bladzijden voor velen waardevol materiaal te vinden is.

Ik dank allen die een bijdrage hebben geleverd aan dit nummer voor hun inspanningen. Tevens dank ik de redactie van *Spiegel der Letteren* voor hun bereidheid hun blad open te stellen voor de Verlichte letteren, en voor hun inzet bij de productie van dit nummer.

Afbeelding 1

De genius der Verlichting. Stipplegravure door L.A. Claessens naar Jaques Kuyper (1795).